

ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ДО ОБ'ЄКТИВНОГО СТРУКТУРОВАНОГО КЛІНІЧНОГО ІСПИТУ (ОСКІ-2) В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19 ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Коротун О.П., Білик Г.А.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Пандемія COVID-19 стала справжнім викликом та спричинила багато змін у системі освіти в цілому та в медичній освіті зокрема. Особливо критичним у цьому сенсі видається симуляційне навчання, адже його головною метою й перевагою є саме відпрацювання практичних навичок, що є вкрай складно, а подекуди й неможливо зробити дистанційно. З іншого боку, в умовах, коли контакт із реальним пацієнтом може стати джерелом небезпеки як для самого пацієнта, так і для студента-медика, саме симуляційні технології набувають особливого значення.

Об'єктивний структурований клінічний іспит (ОСКІ) на сьогодні є визнаним у світі стандартизованим форматом проміжного та фінального контролю навчання студентів у сфері охорони здоров'я. Закономірно, що проведення ОСКІ та підготовка до нього значно ускладнилась у часи пандемії COVID-19. Це підтверджується низкою публікацій в Іспанії [1], Саудівській Аравії [2], Австралії та інших країнах світу [3,4].

В Україні формат ОСКІ знаходиться на початковому етапі активного впровадження. У Буковинському державному медичному університеті (БДМУ) у 2021 році було успішно проведено два пілотних іспити ОСКІ-2 для україномовних та англійськомовних студентів 5-го та 6-го курсів у режимі офлайн.

Мета нашої роботи оцінити ефективність підготовки та якість, успішність і задоволеність студентів до комплексної станції педіатричного профілю в рамках проведення ОСКІ-2.

Матеріали й методи. Робота проводиться з 2021 року за підтримки проекту Erasmus+ KA2 CBHE № 618812-EPP-1-2020-1-GE-EPPKA2-CBHE-JP SAFEMED+ «Simulation in Undergraduate MEDical Education for Improvement of SAFETY and Quality of Patient Care»/«Симуляційне навчання в медичній освіті для підвищення безпеки та якості обслуговування пацієнтів». Сценарій станції було створено колективом авторів кафедри педіатрії та дитячих інфекційних хвороб БДМУ. Назва станції «Попередня діагностика висипних захворювань у дітей». Станція розроблена методикою зворотнього дизайну та на основі компетентнісного підходу з урахуванням очікуваних результатів курсу та програми навчання, включаючи загальні та спеціальні компетентності.

Метою станції, як частини комплексного іспиту було: перевірка й контроль комунікативних навичок студента (спілкування із батьками пацієнтів педіатричного профілю, структурування та фокусування консультації, системність, послідовність та повнота збору анамнезу); клінічного мислення (здатність до узагальнення, підсумовування інформації, диференційного діагнозу); та спеціальних знань та навичок (знання та вміння інтерпретувати клінічну картину дитячих інфекційних захворювань із симптомом екзантеми).

Підготовка до пілотного іспиту проводилась протягом 1 семестру в межах занять студентів у симуляційному центрі згідно з розкладом. У зв'язку з епідеміологічною ситуацією переважна більшість занять проходила за дистанційною формою навчання. Також напередодні іспиту було проведено онлайн консультацію для студентів.

Передпілотна перевірка станції проводилась на кафедрі педіатрії та дитячих інфекційних хвороб БДМУ зі студентами-гуртківцями 6-го року навчання.

Загалом протягом пілотного іспиту станцію пройшли 368 студентів україномовної форми навчання та 273 англomовних студенти. Середній бал стації склав 3,29 серед україномовних та 3,4 серед англomовних студентів. Вищий середній бал серед англomовних студентів пояснюється удосконаленням завдання станції та процесу підготовки студентів після першого пілотного іспиту. Також студенти показали різний ступінь оцінювання складності станції від 1 до 10 балів.

Для підготовки студентів до проходження станції онлайн ми використовували методику акваріумної демонстрації із відеозаписом та подальшим дебрифінгом. Роль пацієнта на цьому етапі відіграв викладач. На наступному етапі група ділилася на команди по 3–4 студенти (за допомогою сервісу окремих кімнат або окремих онлайн-зустрічей). У кожній команді студентам призначались ролі лікаря, пацієнта та спостерігача. У подальшому студенти мінялись ролями й завданнями з іншими командами. Для активного залучення й оцінювання всіх студентів ми використовували методику «порожнього чек-листа», який повинні були заповнити спостерігачі.

З нашого досвіду, особливостями онлайн навчання є необхідність проведення чекіну на початку заняття для активного залучення кожного студента. Також важливими є чітка структура і фокусування завдання. Велика кількість студентів зазначила, що важливою передумовою успішного проходження станції було чітке розуміння вимог і послідовності дій.

Отже, онлайн навчання для симуляційних технологій — не лише виклик, але й можливість поглибити підготовку й навчання студентів.

Після досвіду пандемії COVID-2019 освіта вже ніколи не буде такою як раніше. Не варто намагатись «підігнати під онлайн», тобто напругу відтворювати в онлайн практичні заняття в симуляційному центрі, натомість варто створювати новий навчальний контент, використовувати додаткові технічні можливості онлайн навчання.

Підготовка онлайн заняття вимагає більше часового ресурсу та високого рівня експертизи. Щільність таких занять повинна бути вища і з постійною зміною характеру діяльності й контролем залученості студентів.

Список використаних джерел

1. Changes in the Objective Structured Clinical Examination (OSCE) of University Schools of Medicine during COVID-19. Experience with a computer-based case simulation OSCE (CCS-OSCE). García-Seoane JJ, Ramos-Rincón JM, Lara-Muñoz JP; CCS-OSCE working group of the CNDFME. Rev Clin Esp (Barc). 2021 Oct;221(8):456–463. doi: 10.1016/j.rceng.2021.01.006. Epub 2021 Jun 19.
2. Medical Faculty's and Students' Perceptions toward Pediatric Electronic OSCE during the COVID-19 Pandemic in Saudi Arabia. Shaiba LA, Alnamakani MA, Temsah MH, Alamro N, Alsohime F, Alrabiaah A, Alanazi SN, Alhasan K, Alherbish A, Mobaireek KF, Bashiri FA, AlRuthia Y. Healthcare (Basel). 2021 Jul 28;9(8):950. doi: 10.3390/healthcare9080950.
3. Changes to objective structured clinical examinations (OSCE) at Australian medical schools in response to the COVID-19 pandemic. Heal C, D'Souza K, Hall L, Smith J, Jones K; ACCLAiM collaboration. Med Teach. 2021 Nov 11:1–7. doi: 10.1080/0142159X.2021.1998404.
4. Pharmacy Students' Perceptions and Performance on the Use of an Online Virtual Experience Tool for Practicing Objective Structured Clinical Examinations. Lim AS, Lee SWH, Karunaratne N, Caliph S. Am J Pharm Educ. 2020 Nov;84(11):7920. doi: 10.5688/ajpe7920.

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОБ'ЄКТИВІЗАЦІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ НА ОСКІ

Кравченко О.В.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Організація додипломної медичної освіти з урахуванням компетенцій — недостатньо відпрацьований напрямок у вітчизняній охороні здоров'я. Нововведення вимагають не звичайного перероблення навчального плану, а й